

sætte nærmere regler på en række af de områder, der tidligere har været genstand for afprøvninger.

En række af de særrettigheder, som loven indeholder, bygger på tilladelser givet under tidligere butikstidslove. Det drejer sig først og fremmest om en lang række konkrete tilladelser til butikker i f.eks. haveforeninger, i idrætsanlæg, på sygehuse og lignende institutioner, samt til butikker, der i særlig grad betjener turister. Sådanne tilladelser bevarer i kraft af den gældende lovgivning deres gyldighed tidsbegrænset.

Andre tilladelser vedrører områder, der i det væsentlige benyttes til sommer- og weekendophold, de såkaldte "sommerhusområder", samt områder ved den dansk-tyske landegrænse. Eksisterende butikker, som er beliggende i disse områder, vil have en berettiget forventning om, at de kan fortsætte med at holde åbent i overensstemmelse med disse tilladelser. Ved en revision, som bygger videre på den gældende lov, vil der derfor kun kunne justeres på de konkurrencemæssige skævheder, som findes i dag.

De senere års debat omkring butiksstrukturen har vist, at lukkeloven kun er ét blandt mange midler til at opretholde et levende nærmiljø inden for detailhandelen. Butiksstrukturkommissionens betænkning peger på, at en række andre faktorer end netop lukkeloven er af betydning for butiksstrukturen, eksempelvis planloven. Ifølge Erhvervsministeriets rapport er det vanskeligt at afgøre, hvor stor en del af afdæmpningen af butikslukninger blandt samtlige dagligvarebutikker, der skyldes de forbedrede konjunkturer, og hvor stor en del der skyldes ændringen af lukkeloven i 1995. Men statistiske analyser tyder på, at konjunkturudviklingen har langt den største betydning.

Et fællestræk i debatten synes dog at være, at den fremtidige regulering af åbningstiderne skal stille butikkerne i en konkurrencemæssig mere lige situation, end tilfældet er i dag, samt at lov om butikstid skal overholdes og derfor ikke bør give anledning til afprøvninger af rækkevidden. Endvidere er det et fællestræk, at en liberalisering, som alt andet lige vil skabe større konkurrencemæssig ligestilling, skal ske over en årrække, så detailhandelen og samfundet i sin helhed får mulighed for gennem en periode at indstille sig på og tilpasse sig til de ændrede forhold.

For at imødekomme den kritik, der har været af loven, herunder at den er vanskelig at administrere, og at den giver konkurrencemæssige præferencer til bestemte butikker eller butikstyper, indeholder lovforslaget en række justeringer af de bestemmelser, der især har givet anledning til problemer og afprøvninger. Havnereglen afskaffes straks for nye butikker og

for eksisterende butikker pr. 1. juli 2007. Endvidere lægger forslaget op til, at der sker en gradvis liberalisering med indførelse af mulighed for søndagsåbent fire gange årligt fra 2001 og yderligere fire gange fra 2003, hvor søndagene skal placeres i juli/august. Liberaliseringerne sker således i et tempo og på en måde, som gør det muligt for butikkerne at omstille sig til den nye situation. En gradvis liberalisering over en årrække gør det endvidere muligt, at generationsskifter kan planlægges under hensyn til liberaliseringen, samt at samfundets serviceydere i øvrigt kan tilpasse sig den nye situation. Herved imødekommes også et udbredt ønske fra flere organisationers side om en overgangsperiode uden markante liberaliseringer.

Med henblik på at kunne vurdere, om de justeringer, der foreslås foretaget, har virket efter hensigten, indeholder lovforslaget en revisionsklausul, hvorefter loven foreslås taget op til revision i folketingsåret 2004/2005, medmindre ministeren finder, at der på et tidligere tidspunkt er behov for justeringer i loven. Debatten omkring åbningstiderne har vist, at behovet for at holde søndagsåbent varierer kraftigt fra by til by og fra område til område. Ved revisionen vil det være naturligt, at der tages stilling til, om loven har fungeret på en sådan måde, at kompetencen til at beslutte, om lukketidsreglerne skal gælde, kan lægges ud til de regionale myndigheder.

2. Gældende ret

Efter lov om butikstid kan alle butikker frit holde åbent fra kl. 6.00 mandag morgen til kl. 17.00 lørdag eftermiddag. Butikkerne kan således i denne periode selv fastsætte deres åbningstid ud fra lokale behov og omsætningsmuligheder. Butikkerne skal være lukkede fra lørdag kl. 17.00 til mandag kl. 6.00 samt på helligdage, grundlovsdag og juleaftensdag. Butikker, der fortrinsvis sælger dagligvarer, og som har en omsætning ekskl. moms og punktafgifter for tobaksvarer på under 14,6 mio. kr. årligt, kan dog holde åbent i den fastsatte lukketid. Omsætningsgrænsen reguleres årligt af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen ved bekendtgørelse. Butikker, der udelukkende eller hovedsageligt sælger udvalgsvarer, er som hovedregel ikke omfattet af denne undtagelse.

Loven indeholder et forbud mod salg af alkohol på hverdage fra kl. 20.00 til kl. 6.00, samt fra lørdag kl. 17.00 til mandag morgen kl. 6.00. Herudover gælder forbudet på helligdage, grundlovsdag og juleaftensdag. Forbudet omfatter også de butikker, der falder ind under omsætningsgrænsen, og som må holde åbent i den fastsatte lukketid.